

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نېاشد تن من مېباد
بدین بوم و بر زنده یک تن مېباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

نویسنده: لارس برزوز و استفان رُل
برگردان از: حمید بهشتی
۰۳ جنوری ۲۰۱۴

نظارت بین المللی در خدمت مشروعیت رژیم رفراندم قانون اساسی مصر

در جنوری در مصر قانون اساسی جدید را به رأی می گذارند. به نظر لارس برزوز و استفان رُل از خارج از جمله توسط اتحادیه اروپا نباید بر این رفراندم نظارت صورت گیرد بلکه باید بر روی مشارکت سیاسی تأکید گردد. با کودتای نظامی در جولای ۲۰۱۳ در مصر نه فقط رهبری سیاسی حول رئیس جمهور محمد مرسی سرنگون گشت بلکه قانون اساسی نیز لغو شد. آن قانون هفت ماه پیش تر در یک رفراندم مورد تأیید قرار گرفته، اما به شدت مورد مناقشه بود. زیرا مخالفان اخوان المسلمین آن را کوششی در جهت نصب عناصر مذهبی در نظام سیاسی می دیدند. سپس از جانب حکومت نظامی عدلی منصور، رئیس جمهور موقت که پیش تر قاضی دادگاه قانون اساسی بود موظف به مدیریت ایجاد قانون اساسی جدید گشت. برای این کار منصور دستور داد یک کمیته ۵۰ نفره عرض سه ماه قانون اساسی جدید را طرح ریزی نمایند. اکنون قرار است طرح قانون اساسی جدید در ۱۴ و ۱۵ جنوری ۲۰۱۴ در رفراندم جدیدی به رأی گیری گذارده شود.

یکی از تظاهرکنندگان مخالف محدودیت حق تظاهرات در قاهره در ۲۷ نومبر ۲۰۱۳

روند فوق العاده طراحی قانون اساسی

در طرح جدید قانون اساسی نسبت به نسخه قبلی کمتر به منابع دینی اتکاء گشته و در مقابل بر حقوق شهروندی، حقوق زنان و برخی از اقلیت ها بیشتر توجه گشته است. اما طرح جدید در جمع حاوی ساختارهایی است که در گذشته ستون

فقرات استبداد بوده اند. به ویژه این که حقوق فوق العاده ضد دموکراتیک برای دستگاه های امنیتی در نظر گرفته شده اند. ارتش مصر همچنان دارای نقش برتر در حکومت را داشته و مجبور به پذیرش کنترول دموکراتیک نخواهد بود. البته محل اشکال فقط در نتیجه کار نیست بلکه روند گردهمایی و همکاری میان افراد مجمع طرح قانون اساسی نیز خالی از اشکال نبوده است: کار کمیته ۵۰ نفره ای که از جانب امر موسی، وزیر خارجه و دبیر کل اسبق اتحادیه عرب اداره گشت از مراقبت عرصه خارجی به دور بود و مهم تر از همه این که ترکیب این کمیته از افراد وابسته به حکومت و سازمان های نیمه دولتی می باشد که به عمد اینچنین یک طرفه ترتیب داده شده است. در حالی که مجمع طرح قانون اساسی سال ۲۰۱۲ در دست اسلام گرایان بود، در این کمیته اسلام گرایان تقریباً حضور نداشتند. فقط یکی از نمایندگان حزب سلفیستی نور که از کودتای نظامی حمایت نمود و یکی از اخوانی های دگر اندیش عضو آن جمع بودند. بدین قرار بخش مهمی از عرصه عمومی مصر در روند شکل گیری قانون اساسی مشارکت نداشته است. و این در حالیست که مردمی که از مشارکت در روند سیاسی محروم بوده اند، به ویژه آنانی که در انتخابات سابق مجلس و ریاست جمهوری به حمایت از اخوان المسلمین رأی داده اند، بخش قابل ملاحظه ای از جامعه مصر را تشکیل می دهند. لذا حتا در صورتی که به مشارکت در رفرا ند و قانون اساسی جدید ارزش بیشتری از رأی گیری که در زمان مرسی انجام شد داده شود، با اینحال میزان توافق مردم محدود می ماند.

ایجاد مشروعیت از طریق مراقبت بین المللی؟

رهبری جدید سیاسی در قاهره آشکارا نسبت به این معضل آگاه بوده و می کوشد به روند کار از طریق نظارت بین المللی اعتبار بخشد و فقدان قابل پیش بینی مشروعیت اجتماعی را تا حدی از طریق ناظران بین المللی بی اثر سازد. در سال ۲۰۱۱ اوضاع بسیار متفاوت بود. آن زمان، پس از سرنگونی مبارک، شورای نظامی که حاکمیت را در دست داشت تصمیم گرفت به اتحادیه اروپا اجازه ندهد کمیسیونی برای نظارت بر انتخابات به مصر بفرستد. قرار بود نشان دهند که مصر به طور مستقل در موقعیتی می باشد که تحول سیاسی از یک رژیم استبدادی به دموکراسی را طی نماید. این عمل غرور مصریان را از این که توانسته بودند بدون کمک چندان از خارج به سرنگونی رژیم دست یابند منعکس می ساخت و برگذاری انتخابات خود نشانگر میزان بسیار بالائی از مشروعیت اجتماعی بود. لذا رژیم از این که علاوه بر آن توسط ناظران خارجی مشروعیت کسب نماید، صرف نظر نمود.

با توجه بدین پیش زمینه باید در فایده ارسال ناظران بین المللی برای رفرا ند پیش رو شک کرد. زیرا حتا در صورتی که روند رأی گیری نیز تا حدی به آزادی و منصفانه صورت گیرد، با اینحال جو سیاسی به جهت فشار، ترس و اجحاف سیاسی سنگین است و این تفاوت بزرگی است با وضعیت انجام رفرا ند قانون اساسی در سال ۲۰۱۲. آن زمان با این که اخوان المسلمین از قدرتی که توسط حکومت به دست آورده بود برای بسیج حامیان خود سوء استفاده کرد، اما در مقایسه هیچ یک از شرایط حاضر به لحاظ دستگیری های وسیع و حملات پولیس که مخالفان سیاسی به شدت تهدید می شوند، وجود نداشت. رفرا ند اخیر به هیچ وجه منجر به در بر گرفتن آن دسته از نیروهای سیاسی که از زمان سقوط مرسی تحت فشار می باشند، نخواهد شد. با توجه به این که اتحاد ضد کودتای احزاب و گروه های تحت رهبری اخوان المسلمین اعلام بایکوت کرده اند، شمول عمومی فرایند سیاسی می باید هدف کوشش های بین المللی گردد. زیرا در صورتی که مشارکت همه نیروهای مهم اجتماعی در ساختن آینده مصر با موفقیت همراه نباشد جامعه مصر بیش از پیش قطبی شده و تجزیه خواهد گشت.

ارسال ناظران برای رفراندوم از جانب اتحادیه اروپا در درجه اول در خدمت رژیم خواهد بود. به جای آن جامعه بین الملل باید بکوشد تا جو فشار از بین رفته، قوانین محدود کننده اعتراضات و فعالیت ان جی اُ ها برطرف و آزادی مطبوعات تأمین گردد.

لارس یوزوز از کارشناسان بنیاد علم و سیاست (SWP) بوده از جمله در باره رژیم های استبدادی کار می کند. استقان رُل نیز از کارشناسان بنیاد مزبور بوده در باره مصر کار می کند. بنیاد مزبور به مجلس و دولت المان در موارد سیاست و امنیت خارجی خدمت می نماید.
- تصویر از امر عبدالله دالش - رویترز

برگرفته از سایت بنیاد علم و سیاست در برلین مؤرخ ۲۰ دسمبر ۲۰۱۳

<http://www.swp-berlin.org/de/publikationen/kurz-gesagt/verfassungsreferendum-in-aegypten-internationale-beobachtung-nuetzt-dem-regime.html>